

Károli Gáspár Református Egyetem

Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Vezetője: Prof. Dr. Jakab Éva egyetemi tanár, az MTA doktora

DOKTORI TÉZISFÜZET

dr. Parti Tamás

A digitális adatok tulajdoni adaptációja, a digitális javak vagyoni kölcsönhatásainak tükrében

Témavezető: Dr. Csáki-Hatalovics Gyula PhD egyetemi docens

Budapest, 2023.

Tartalomjegyzék

<i>I. Összefoglaló.....</i>	<i>3</i>
<i>II. A kitűzött kutatási feladat rövid összefoglalása</i>	<i>4</i>
<i>III. A kutatás módszerei és a források számbavétele</i>	<i>6</i>
<i>IV. A tudományos eredmények rövid összefoglalása</i>	<i>8</i>
<i>V. A szerző publikációs jegyzéke</i>	<i>10</i>
<i>1. Az értekezés témaköréből készült publikációk.....</i>	<i>10</i>
<i>2. Egyéb publikációk</i>	<i>12</i>

I. Összefoglaló

Exponenciálisan fejlődő korunkban a fejlődés egyik fő hajtóerejének a digitalizáció számít, ami immár az egyik feltételévé vált annak, hogy a növekvő népességszám és az egyre összetettebb, globalizálódó társadalmi kölcsönhatások mellett kézben tarthassuk a társadalmi folyamatok irányítását. A digitalizáció ennek megfelelően a teljes társadalmi rendszerrel kölcsönhatásban áll, és ez alól a jogrendszer sem kivétel.

A digitalizáció új folyamatokkal és új jelenségekkel egészíti ki a rendszereinket, és az a tény, hogy ezek a folyamatok és jelenségek akkor is képesek maguknak utat törni és érvényesülni, ha őket az aktuális jogi szabályozási környezet nem érzékeli, vagy esetleg kifejezetten ellenük foglal állást, azt sejteti, hogy itt nem pusztán absztrakciókról, hanem a fizikai világ egyfajta kiterjedéséről van szó. Gondoljunk csak a kriptovalutákra, vagy magukra az áruként funkcionáló digitális adatokra, amelyek annak ellenére is képesek voltak fizetőeszközként, illetve áruként viselkedni a jogrendszeri folyamatokban szerte a világon, hogy őket fizetőeszközként vagy áruként a jogrendszerek elismerték volna. E jelenségek jogrendszeri adaptációja világszerte folyamatban van jelenleg is.

A digitalizációt az általa kiváltott ambivalens érzelmek ellenére is alapvetően hasznosnak, jelenségeit pedig értékesnek tartjuk. A digitális világ építőkövei, a digitális adatok ennek megfelelően maguk is értéket képviselnek, amely értékhez további érték kapcsolódhat, attól függően, hogy az adatokat milyen minőségben értelmezzük. Így az adatok más értéket mutatnak pusztán adatként megközelítve, és megint csak más értéket mutatnak kriptovalutaként, digitális szellemi alkotásként, vagy pl. üzleti titok által védett információként értelmezve. Ugyanakkor sem adatgazdaságról sem pedig adatkereskedelemről nem beszélhetnénk akkor, ha az adatok nem hordoznának önmagukban is értéket.

A digitális adat azzal, hogy értékhordozóvá vált, a vagyon közgazdasági fogalmán keresztül kölcsönhatásra lépett a jog vagyonfogalmával, így mára szükségessé vált a digitális adat vagyonjogi/tulajdoni adaptációja, vagyis az, hogy a digitális adatokat a jogrendszer, a vagyon/tulajdon tárgyai közé emelve szabályozza.

Ebben az értekezésben a tulajdonhoz és örökléshez való jog érvényesülését, valamint a tulajdoni szabályozás lehetőségeit vizsgálom a digitális adatok/digitális javak vonatkozásában, bizonyítva ezzel azt, hogy egyrészt a jogrendszer pontosan követi a kultúránk fejlődési dinamikáját, együtt fejlődik vele, másrészt pedig azt, hogy a globális térben érvényesülő digitális javak jogrendszeri kölcsönhatásaik, vagyis gazdasági érvényesülésük és a velük kapcsolatos jogok gyakorlása révén, a tulajdonhoz való jogon keresztül képesek rámutatni vagyoni/tulajdonjogi szabályozásuk szükségszerűségére és módjaira. Mindezek alapján pedig kísérletet teszünk arra, hogy a digitális javak alapját képező digitális adatokat elhelyezzük a magyar jogrendszer vagyoni jogi szabályozásának keretei között.

II. A kitűzött kutatási feladat rövid összefoglalása

Exponenciális korunk felgyorsult fejlődésének¹ egyik fő motorja a digitalizáció, amely a digitális, adat alapú javakon keresztül is több ponton kölcsönhatásba lépett a jogrendszerrel. A jogrendszer, mint a társadalmi rendszerek egyik legfontosabb szabályozó rendszere, állandó visszacsatolási folyamatai révén tart lépést a változásokkal. A humán kultúrának azok az új jelenségei pedig, amelyekben eléggé erős a fejlődési potenciál, ezeken a visszacsatolási folyamatokon keresztül kényszerítik ki önmaguk jogrendszeri adaptációját. Ennek az adaptációnak vagyunk tanúi jelenleg a digitális adatok/digitális javak esetében, amint azok a tulajdonhoz való jog közjogi, alkotmányos megközelítései által kijelölt keretek között értelmezve, a velük kapcsolatban gyakorolt jogokon keresztül maguk mutatnak rá vagyoni/tulajdoni adaptációjuk magánjogi szükségszerűségeire és szabályozásuk módjára. Így mutatnak rá a jogrendszernek arra a régiójára, ahol a magánjogi szabályozás a tulajdon tárgyainak legáltalánosabb jellemzői alapján ragadja meg az objektumokat, hogy az ezt követő szinteken elhelyezkedő normák már a sokféleségbe, szabályozási tárgyuk speciális tulajdonságaiba (pl. szellemi alkotások) kapaszkodva szabályozhassák ezeket a jelenségeket.

A kutatás célja a digitális adatok – és rajtuk keresztül a digitális javak - “tulajdonképességének” és tulajdoni szabályozásuk lehetőségének feltérképezése és bizonyítása. Mindezt a digitális adatok vagyoni jogi és tulajdonjogi kölcsönhatásainak feltérképezése segítségével fogjuk elérni.

¹ AZEEM AZHAR: *The Exponential Age: How Accelerating Technology is Transforming Business, Politics and Society*. Diversion Books, USA, 2021. 1.

Ezt megelőzően azonban a digitális adatok természetéből kiindulva, az adat és az információ elhatárolását követően meg fogjuk határozni a digitális adat, célzott szabályozás számára megfelelő fokális fogalmát, és megvilágítjuk a digitális adat értékke, áruvá, majd vagyontárggyá válásának folyamatát. Ennek során állást foglalunk a digitális adat materiális vagy immateriális voltának kérdésében, és látni fogjuk, hogy a digitális adatok vagyoni/tulajdonjogi kölcsönhatásai hogyan jelölik ki azok szabályozásának helyét és módját.

Megmutatjuk, hogy digitális adatok tulajdoni adaptációja már elérte a különböző vagyoni rendszereket, és a hivatkozott példák arról tanúskodnak, hogy az angolszász, francia és német vagyoni rendszerek a maguk sajátosságai szerint, különböző módon reagálnak a változásra. Míg az angolszász és francia vagyoni rendszerekben a vagyoni és tulajdon tárgyainak köre lényegében azonosnak tekinthető, addig a német vagyoni rendszerben e két halmaz eltér egymástól és a tulajdon tárgyai (a dolgok) a vagyoni tárgyainak csupán egy részhalmazát képezik. A vagyoni rendszerek különbségei az adatok tulajdoni adaptációjában is megmutatkoznak, így pl. míg a francia modellhez illeszthető ABGB 285§ értelmében a digitális adat egyértelműen dolognak, a tulajdoni jogviszony közvetett tárgyának minősül, addig a német vagyoni rendszerhez sorolható magyar Ptk. 5:1, 5:14 §§ és 8:1. § 5. rendelkezései értelmében a digitális adat nem csak a tulajdon tárgyainak köréből, hanem a vagyontárgyak köréből is kiesik.

Feltevésünk az, hogy ennek nem feltétlenül kell így maradnia, ezért miután a digitális adatok materiális vagy immateriális voltaival kapcsolatban állást foglaltunk, az abszolút hatályú védelem, a tulajdonjog princípiumai és a testiség eszméjének mélyebb összefüggéseiből kiindulva, rá fogunk világítani arra, hogy a digitális adatoknak a testiség eszmeköréből való kizárása nem indokolható, így tulajdonjogi szabályozásuknak elméleti akadályai nincsenek.

E szabályozás lehetőségeinek körvonalazását követően, megállapításainkból külön fejezetben vonunk le következtetéseket az öröklésre vonatkozóan. Ennek során felhívjuk a figyelmet arra, hogy a digitális adatokon értelmezhető tulajdonjog öröklésben való érvényesülése érdekében nem csupán a vagyoni/tulajdoni/dologi jogi normák, hanem az örökléssel kapcsolatos rendelkezések kiegészítése is megfontolandó. Így érjük el az értekezés következő célját, nevezetesen azt, hogy következtetéseink alapján de lege ferenda javaslatokat fogalmazunk meg mindkét terület vonatkozásában a digitális adatok tulajdoni adaptációját illetően. Mindezt pedig

annak érdekében tesszük, hogy a digitális adatok általunk szükségszerűnek tartott tulajdoni adaptációját elősegítsük.

III. A kutatás módszerei és a források számbavétele

A kutatás a megfigyelt jelenségek kölcsönhatásainak rendszerszemléletű vizsgálatán alapul. Kölcsönhatásokat vizsgálunk akkor amikor az adat – érték – vagyon relációk jogrendszeri kölcsönhatásait elemezzük, és akkor is, amikor a digitális adat tulajdoni szabályozásának az indokoltságát és módját vizsgáljuk a tulajdonhoz és örökléshez való jog érvényesülésének közjogi és magánjogi kölcsönhatásai tükrében, majd a tulajdonjog alapelv-rendszerének, és a testiség eszméjének relációiban.

A kutatás módszerei között megtaláljuk a jogtudomány területén hagyományosan alkalmazott kutatási módszereket, a nyelvtani, a logikai, a rendszertani, a történeti, továbbá doktrinális-jogdogmatikai és jogelvi értelmezési módszereket, amelyek mellett szerepet kap módszerként az indukció, a dedukció, valamint a szillogizmus, és fontos szerepet játszik az ún. fokális módszer. A kvalitatív módszerek között megtalálhatók továbbá a dokumentum- és tartalomelemzés, a joggyakorlati összehasonlítás a jogszabályi környezet, valamint a bírói gyakorlat elemzése is.

Az értekezés vegyíti a hermeneutikai és a természettudományos megismerési paradigmákat, abban az értelemben, hogy a vizsgált terület elemeinek működését és kölcsönhatásait azokat megfigyelve elemzi, és e jelenségek mögötti magyarázatokat kutatva keres választ a „miértekre és a „hogyanokra”. Az értekezés e megközelítéseket egymással összekapcsolva alkalmazza, azzal a céllal, hogy a vizsgált jogrendszeri összefüggések feltárása révén megvilágítsa az adat alapú javak, végső soron pedig a digitális adatok vagyoni/tulajdoni adaptációjának folyamatait és lehetőségeit. Az értekezés kutatási módszerei mindezek folytán tükrözik az általános és a különös, az egész és a rész viszonyát.

A kutatási módszerek között kiemelt szerepe van az ún. fokális módszernek, mivel jogalkotásban és a joggyakorlatban egyaránt előfordul, hogy egy adott szó az alkalmazás kontextusától függően jelentésváltozáson megy át, ezért szükségessé válik a jelentésvizonyok

feltárása és tisztázása annak érdekében, hogy a jogi terminus által jelölt fogalmak analogikus, metaforikus vagy éppen fokális voltáról világos képet kapjunk.²

Az adatokkal kapcsolatos jogrendszeri szóhasználat meglehetősen kaotikus, mint látni fogjuk jelentős részben kialakulatlan. Az adatokkal kapcsolatos szövegekben az egymást részben átfedő és keresztező hasonlóságok szövevényét találjuk, mintha az adat jogrendszer számára használható fogalma még nem tisztult volna le kellőképpen. Beszélünk személyes adatról, közadatról, közérdekű adatról nyilvános adatról, adatvagyonról és adattulajdonról, továbbá felváltva és következetlenül beszélünk adatról és információról. Mindkettő vonatkozásában következetlenül használjuk továbbá a "jelentés" kifejezést. Ennek megfelelően e meghatározások jelentésviszonyai sokszor nem egyértelműek, az adatoknak a tulajdoni/vagyon szabályozása szempontjából pedig kifejezetten elégtelenek ahhoz, hogy normatív biztonságot legyenek képesek nyújtani.

Az általános rendszerelmélet és a komplex rendszerelmélet, valamint az ezeken alapuló rendszerszemlélet módszerként való alkalmazását a téma összetettsége indokolja, emiatt az értekezés a kutatás módszereinek bemutatása során több időt szentel ennek bemutatására.

A tulajdon, a tulajdonhoz való jog és ebből fakadóan az örökléshez való jog egyetemes, az emberi kultúrában mélyen gyökerező, ezért kiterjedt kölcsönhatási hálózattal rendelkező érték, a rendszerelmélet pedig maga is egyetemes természetű problémákkal foglalkozik, és általánosan érvényes válaszokat keres a felmerült általános problémákra. Ez a folyamatosan fejlődő alaptudomány, az általános rendszerelmélet (general system theory).³

Az értekezés kutatási módszereinek bázisát az általános rendszerelmélet⁴, ezen belül pedig a komplex rendszerelméletek képezik, mivel a rendszerelmélet olyan általános tudománynak tekinti magát, amely kiterjed az összes természeti és társadalomtudományra, ennek megfelelően

² BLUTMAN LÁSZLÓ: A jogi terminusok fokális elemzése: ókori üzenet a palackban? *Jogelméleti Szemle*. 2010/3. 37. <https://jesz.ajk.elte.hu/blutman43.html> (Letöltve: 2023.01.15.) (továbbiakban: BLUTMAN 2010)

³ SASVÁRI PÉTER: Rendszerszemlélet és rendszerelmélet. In: SASVÁRI PÉTER (szerk.): *Rendszerelmélet*. Dialóg Campus, Budapest, 2020. 34-35. http://real-eod.mtak.hu/9259/1/734_Rendszerelmélet.pdf (Letöltve: 2023.03.14.) (továbbiakban: SASVÁRI 2020)

⁴ Az általános rendszerelmélet atyjának Ludwig von Bertalanffy-t tekinthetjük. LUDWIG VON BERTALANFFY: „Zu einer allgemeinen Systemlehre”, *Blätter für deutsche Philosophie*, 1945/3-4. 114-129.; LUDWIG VON BERTALANFFY: An Outline of General System Theory. *British Journal for the Philosophy of Science*. 1950/2, 139-164.; LUDWIG VON BERTALANFFY: *General System Theory – Foundations, Development, Applications*. George Braziller Inc, New York, 1968.

olyan általános elméleti keretet kíván szolgáltatni, amely a különféle tudományágak művelői számára kölcsönös kommunikációs lehetőséget biztosítanak arra, hogy az analitikus és szintetikus gondolkodás előnyeit egyesítve megértsék egymást. Az általános rendszerelmélet nem pusztán az elemi összetevőket, hanem ezeken túl mindig az egészet, az elemek kapcsolatait, a kölcsönhatásait, a rendszer működését önszerveződését vizsgálja. Kiindulási alapja, hogy az egész több, mint a részek összege, és a rendszer tulajdonságai nem feltétlenül következnek az alkotórészek jellegzetességeiből, az oksági kapcsolatok pedig bonyolult, összetett hálózatot képeznek⁵. A jogrendszer a szerző interpretációjában dinamikus komplex rendszer, amelynek lényegi jellemzője a folyamatos változás, elemei ennek megfelelően alapvető különbözőségeik ellenére a részeken túlmutató egységet alkotnak, amelyből következik, hogy az alkotóelemeket nem lehet a rendszerből kivéve önmagukban vizsgálni, hanem a vizsgálataink középpontjába a rendszer összefüggéseit és folyamatait kell állítanunk. Ez a kívánalom a rendszerszemélet alapelvének tekinthető.⁶ E szemlélet korai jogrendszeri megnyilvánulása fedezhető fel pl. a tulajdonjog absztrakt megközelítésében is, amely szerint a tulajdonosi jogviszonyra jellemző jogosítványok együttesen egy, a részeken túlmutató minőségű új intézményt alkotnak, a tulajdonjogot.

Az értekezés alapvetően jogtudomány területéről származó, a digitális adatok vonatkozásában kortársnak tekinthető, részben a legújabb, részben pedig közelmúltbeli, illetve korábbi hazai, továbbá német, angol, amerikai, holland, svájci, francia és egyéb források feldolgozásán alapul. Mindezek mellett az értekezés tárgya szükségesé tette a módszertani, rendszerelméleti, adattudományi és közgazdaságtudományi kortárs források felhasználását is.

IV. A tudományos eredmények rövid összefoglalása

Az értekezés digitális adatokkal foglalkozó részében (II. fejezet) megismerkedhetünk a digitális adatok természetével, amelyből kiindulva állást foglalunk az adat materiális voltát illetően, majd az adat (szintaktikai szint) és az információ (szemantikai szint) elhatárolását követően meghatározzuk a digitális adatnak egy olyan fokális fogalmát, amely a III. és IV. fejezetben írottakra is figyelemmel alkalmas lehet arra, hogy az adatok tulajdoni/dologi szabályozásának

⁵ SASVÁRI 2020. 33

⁶ SASVÁRI 2020. 14.

kiindulópontjául szolgáljon. Ugyanitt tárjuk fel az adat értékke, majd a globális adatkereskedelmet és adatgazdaságot meghatározó áruvá válásának folyamatát, és rávilágítunk, hogy az adat e folyamat révén közgazdasági értelemben vagyontárggyá, önálló gazdasági entitássá vált, ami az adat vagyoni minőségét a vagyon közgazdasági fogalmán keresztül közvetíti a jog vagyonfogalmának körébe. Ezzel a digitális adat magától értetődően váltja ki a jogrendszer vagyoni jogi ezen keresztül pedig tulajdonjogi reakcióit (reflexeit).

A vagyon – tulajdon relációk elemzése során a III. fejezetben, a tulajdonjog közjogi megközelítéseit elemezve bizonyítjuk, hogy ezek a megközelítések, és a tulajdon tartalmának és társadalmi kötöttségének jellemzői nem hogy nem akadályozzák a digitális adatok tulajdoni adaptációját, hanem egyenesen arra mutatnak rá, hogy ez az adaptáció szükségszerű.

Az értekezés IV. fejezete rávilágít, hogy a digitális adatok magánjogi adaptációja mindegyik vagyoni jogi rendszerben többé – kevésbé folyamatban van, és mint ahogy azt a tulajdon magánjogi princípiumainak és a testiség eszméjének elemzése során látni fogjuk, ennek az adaptációnak sem a tulajdoni princípiumok sem pedig a testiség eszméje nem áll útjában. A további elemzések alapján pedig megállapíthatjuk azt is, hogy a digitális adaton a tulajdonjog keletkezése, azzal kapcsolatban a jogviszony alanya és közvetett tárgya, továbbá a jogviszony külső és belső kölcsönhatásai világosan meghatározhatók és dogmatikai szempontból jól értelmezhetők. Vagyis a digitális adatok tulajdoni adaptációjának jogrendszeri akadálya lényegében nincsen. Mindebből kiindulva ezen adaptáció indokoltságát, feltételeit és lehetőségeit elemezve állást foglalunk annak szükségszerűsége mellett.

Ezt követően az értekezés a digitális adatokra vonatkozó tulajdoni jogviszony belső és legjelentősebb külső, közvetlen kölcsönhatásainak felvázolása révén meghatározza az adattulajdon szabályozásának optimális helyét a jogrendszerben, és arra de lege ferenda javaslatot fogalmaz meg.

Az értekezés V. fejezetében, megelőző következtetéseinket az öröklés területén alkalmazva rávilágítunk arra, hogy a digitális adatok öröklési megítélése azok tulajdoni/vagyoni adaptációjának függvénye, ugyanakkor ez az adaptáció nem csupán a vagyoni jog/tulajdonjog szabályozási struktúráit érinti, de szükségszerűen kihat az öröklési jogi szabályozásra is, minek kapcsán az értekezés az öröklési jogot érintő de lege ferenda javaslatot tesz.

A kutatás eredményeit összegezve levonhatjuk azt a következtetést, hogy a vizsgált jelenségek és a feltárt folyamatok együttesen azt támasztják alá, hogy a digitális adatok vagyoni/tulajdonjogi szabályozása, annak minden vélt vagy valós nehézsége ellenére sem kerülhető el, és a magánjogi szabályozás előbb utóbb képes lesz megragadni a digitális adatokat a vagyoni/tulajdon tárgyaiként, beteljesítve ezzel az adat alapú digitális világ jelenségeinek jogrendszeri adaptációját, egyszersmind megalapozva ezzel az adatok következetes jogrendszeri megítélését és az e téren végbemenő jogutódlást. Megerősítve egyúttal az adatgazdaság biztonságát.

V. A szerző publikációs jegyzéke

1. Az értekezés témaköréből készült publikációk

- Jog és komplexitás, egy komplex jogrendszermodell - I. Rész, Magyar Jog, 2021/9
- Jog és komplexitás, egy komplex jogrendszermodell - II. Rész, Magyar Jog, 2021/10
- A közjegyzői szolgáltatások európai kölcsönhatásrendszere, határon átnyúló közjegyzői szolgáltatások, Közjegyzők közlönye 2021/3
- Tulajdoni evolúció – úton a digitális adatok tulajdoni adaptációja felé (megjelenés alatt)
- MI és Mi - jogalkotás és jogalkalmazás - hálózati szabályozás. Gondolatok a technológiai alkalmazkodásról. Közjegyzők Közlönye, 2019, 1. sz. 5-22. p.
- Adat érték vagyoni tulajdon relációk - Gazdaság és Jog, XXX. évfolyam, 2022., 9-10. szám, 54 – 60. P.
- Gondolatok a jogalkotás és a jogalkalmazás technológiai fejlődéshez való alkalmazkodásáról. Gazdaság és Jog. XXVII. évf., 2019. 9. sz. 1-7. p.
- Digitális hagyaték? De miről is beszélünk? - avagy digitális javak az öröklésben, KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE, megjelenés alatt, várható megjelenés 2022.

- A jog fölmérése, az intézményi adatkutató jelentősége, Jogtudományi közlöny, 2021/11-12
- Titoktartás, titoktartás mindenek felett! Közjegyzők Közlönye, 3. (XLVI.) évf. 1999. 2. sz. 10-11. p.
- A jog hálózatai, Jog és Állam, 32. szám XVIII. Jogász Doktoranduszok Szakmai Találkozója, 2020 Szerkesztette: Prof. Dr. Miskolczi-BoDnár Péter, Budapest, 2021, Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar,
- Az elektronikus kereskedelem és a közjegyzői tevékenység. Közjegyzők Közlönye, 2. (XLV.) évf. 1998. 9. sz. 9-12. p.
- Bevezetés a MOKK adatstratégiájához, Közjegyzők közlönye, 2022/1 szám
- Közjegyzői hálózatok az Európai Unióban. Közjegyzők Közlönye, 2019. 4. sz.11.p.
- Önrendelkezésünk táguló körökben. Közokiratok az új egészségügyi törvényben. Közjegyzők Közlönye, 2. (XLV.) évf. 1998. 11. sz. 2-9. p.
- Közjegyzői okirat az Európai Unióban, KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE 54 : 2 p. 13 (2007)
- **Közjegyzői digitalizáció** - “Technológiai alkalmazkodás a datafikációtól az adatstratégiáig” című fejezet 65-104.p. a Digitális jogalkalmazás - Jogi technológiák munkacímű tanulmánykötetben. szerk: Zódi Zsolt, NKE, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2022.
- Technológiák és rítusok, avagy a távol lévő ügyfelek részvételével lefolytatott közjegyzői eljárások kezdeti tapasztalatai Magyarországon, KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE 68 : 2 pp. 5-13. , 9 p. (2021)
- Just a Little Bite. Mozaik - közjegyzői tevékenység, közjegyzői okirat, közokirati bizonyítás a digitális korban. Közjegyzők Közlönye, 6. (XLIX.) évf. 2002. 2. sz. 1012. p.
- A közjegyzői titoktartás mint hivatali kötelezettség és állampolgári alapjog.

Közjegyzők Közlönye 1. (XLIV.) évf. 1997. 6. sz. 4-7 p.

- Az Adatvédelmi Biztos közjegyzői titoktartással kapcsolatos állásfoglalása. Közjegyzők Közlönye, 2. (XLV.) évf. 1998. 7-8. sz. 29-30. p.

2. Egyéb publikációk

- Egyszerűbb igazságszolgáltatási eljárás - közjegyzői okirat az Európai Unióban. In Határon túlnyúló igazságszolgáltatás az Európai Unióban. A Magyar Országos Közjegyzői Kamara konferenciája. Budapest, 2006. június 30. Budapest, 2006, MOKK, 32 p. : ill., 21 cm. 19-21. p.
- A közjegyzők és a közjegyzői kamarák felelőssége és lehetőségei az ingatlancsalások visszaszorításában. In Póczik Szilveszter, Dunavölgyi Szilveszter szerk.: Társadalmi összefogással a lakásmaffia ellen. Bp., 2006, Biztonságos Magyarországért Közalapítvány, (BMK Füzetek, 16.) 187-195. p.
- A közjegyzői tevékenység, különös tekintettel az utóbbi évek jogalkotási eredményeire. Előadó Parti Tamás. In Jogi tájékoztató füzetek elhangzott szakmai előadásokról, 206. Bp., 2009, MKIK Jogi Szekció, 218 p., 24 cm. 13-95. p.
- Közjegyzői okiratok és végrehajtási záradékolásuk. Előadó Parti Tamás. In Jogi tájékoztató füzetek elhangzott szakmai előadásokról, 220. Bp., 2010, MKIK Jogi Szekció, 159 p. 24 cm. 49-111. p.
- Ars poetica Notarialis. In szerk. Varga István: Codificatio processualis civilis. Studia in honorem Németh János II. Bp., 2013, ELTE Eötvös K., 539 p., ill., 23 cm. 311-317. p.
- A nemzeti, népi, faji vagy vallási csoport elleni bűncselekmény. Ügyészek Lapja, Második évf. 1994. 3. sz. 57-62. p.
- Nemzetközi Közjegyzői Szeminárium. Közjegyzők Közlönye, 1997. 1. (XLIV.) évf. 1997. 12. sz. 18-20. p.

- A közjegyzői okiratba foglalt tanúvallomás avagy egy nem létező jogintézmény. Közjegyzők Közlönye, 2. (XLV.) évf. 1998. 1. sz. 9-11. p.
- A közjegyzői okirat által megvalósított közokirat-hamisítás. Közjegyzők Közlönye, 2. (XLV.) évf. 1998. 3. sz. 10-11. p.
- Óvakodj a büntetni akaróktól! A közjegyzői fegyelmi eljárásról. Közjegyzők Közlönye, 2. (XLV.) évf. 1998. 5. sz. 10-13. p.
- A 2000. év problémája. Közjegyzők Közlönye, 2. (XLV.) évf. 1998. 10. sz. 17-18. p.
- Légy fegyelmezett. A közjegyzői fegyelmi eljárás új szabályai. Közjegyzők Közlönye, 3. (XLVI.) évf. 1999. 7-8. sz. 6-9. p.
- Veszélyeztetett hivatás. Összefoglaló és elemzés a 2. Közép-Európai Közjegyzői Kollokvium kapcsán. Közjegyzők Közlönye, 4. (XLVII.) évf. 2000. 2. sz. 3-5. p.
- Fizetési meghagyás. Magyar Vadászlap, 21. évf. 2012. 7. sz. 468, 507. p.
- Fő- és mellékkötelezetti érdekviszonyok a képviselet tükrében. Gazdaság és jog, XXII. évf. 2014. 6. sz. 11-14. p.
- Ősz. Notarius Hungaricus, VII. évf. 2015. 3. sz. 28-29. p.
- Budapesti Futurológiai Fórum 2016. Notarius Hungaricus, VIII. évf. 2016. 3. sz. 2-5. p.
- Francia innováció. Notarius Hungaricus, VIII. évf. 2016. 3. sz. 6-11. p.
- Aláírás-hitelesítés és hitelesített aláírás. Notarius Hungaricus, IX. évf. 2017. 3. sz. 12-15. p.
- Köszöntő. Notarius Hungaricus, X. évf. 2018. 2. sz., Különszám, A rendszerváltás utáni közjegyzőség 25 éves jubileumára. 14-15. p.

- Gartner István - Györe István - Parti Tamás: Tájékoztató az aigeni [a jogi hivatások jövője egy egyesült Európában c.] jogászfórumról. [1992. okt. 8-11.]. Ügyészségi Értesítő, 29. évf., 1993, 1. sz. 38-40. p.
- Parti Tamás - Szécsényi-Nagy Kristóf - Szócs Tibor: Végrehajtási záradék kiállítása fogyasztóval szemben - egy előzetes döntéshozatali kérelem margójára. Magyar jog, LXI. évf. 2014. 7-8. sz. 407-416. p.
- Varga Ildikó, Szakmai fegyelem és hitelesség. Interjú dr. Parti Tamással, a Budapesti Közjegyzői Kamara elnökével. Executio, II. évf. 2012. 3. sz. 15-17. p.
- A folyamatot kell nézni. Világgazdaság, 2018. május 31., <https://www.vg.hu/vallalatok/infokommunikacio/parti-tamas-a-folyamatot-kell-nezni-927715/>, a linken elérhető, 2019. 12. 10.
- Népszerűek az elektronikus okiratok. Inforádió, 2018. november 16., <https://infostart.hu/gazdasag/2018/11/16/okiratnyomtatasi-az-ugyek-98-szazalekaban-szinte-felesleges-is>, a linken elérhető, 2019. 12. 10.
- Egyre népszerűbbek Magyarországon az elektronikus okiratok. Origó, 2018. november 16., <https://www.origo.hu/jog/20181116-magyar-orszag-os-kozjegyzoi-kamara-kollokvium-elektronikus-okiratok.html>, a linken nem elérhető, 2019. 12. 10.
- A gépek nem szeretik a paradoxont. Jogi Fórum, 2018. november 16., <https://www.jogiforum.hu/hirek/39875>, a linken elérhető, 2019. 12. 10.
- Nem jönnek még a robotközjegyzők. Szeged TV, 2018. november 19. - <https://www.youtube.com/watch?v=PtqkvIvviSc>, a linken elérhető, 2019. 12. 10.
- Jönnek a robotközjegyzők és a virtuális ügyvédek? Portfolio.hu, 2018. november 26. <https://www.portfolio.hu/vallalatok/it/jonnek-a-robotkozjegyzok-es-a-virtualis-ugyvedek-video.305471.html>, a linken elérhető, 2019. 12. 10.
- Francia vadásznosztalgia. Nimród. Vadászújság, 100. évf. 2012. 4. sz. 54. p.